Bykê delkein prolitaarinar negede (Бүхэ дэлхэйн пролетаринар, нэгэдэгты!) — Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

K(b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yileab. ebie-M. zebleliin emenees eder byri ulitelegdene. IX alide garça baina.

1933 onii Janvaari 12 eder

№ 11 (868)

Zakika yne: Sara byriin 1 tekerig. Alaa gazaruudta 1 tek. 30 mon. Ga daada ulasta—1 tek. 50 mon. Dugaar nexeediin yne 5 mong.

„B-M. Ynenii" koroonl aadris. Верхнеудинск, Центросоюзная № ... тел. № 3-23, изб. ред. № 2...

„prolitaariiin namiin temer byke zarçamiigi (ilangajaa tyynii digtatuuriin yjede) baakan zergeç suladkagça tere bol prolitaari angida esergyycen byrziitende bodotooroo tusa kergegçe men".

(Leenin).

...miin emkidkeliin Bolod zarçamiigi ceber sakika

...aliis baiguulaltiin ilalta ...aragdan butargagdaza bykii ...daisad nojod, lamanar niu-...uud, kunzaa—naimaa kiize ...eriçen kedee azalçaniigi ...çed eeriingee neleegiigi ...lta nebtergen oruulkiigi nen ...oroldoko ba eno neleen-...nui namiin emkinyyd dotor ...jaka neked ganca bişe yze-...uçaruud syyliin yjede ni-...aika juuma. Zarim aimaguu-...amiin emkinyydte prolitaari ...namiin zergede bygtaka ...osotoi, ene angida karşa bo-...gnuudiin kynyyd şurgan ...namiin emkidkeliin temer ...zarçamiigi dotoroosoni sula-...jabuulga kiike ba angiiin ...orol bagatai zarim zaluu ...iistanuudta ene buzagai ne-...delgeryylkiin jabuulalga-...ilangujaa tariaanii beledke-...ede yzegdesen baina.

...oviig namiin tyyke bolbol ...daisanuudiin aagentanuud ...tyryynde namiin temer ...zarçamiigi suladkakiin oroi-...gargadagiigi sain medene. ...zinkeni şugamtai beje se-...ree baricaldaa ygei etegee ...baakan zergiin berkeşeelyy-...çarkalaaraa syrdeke megde-...lerdee sukarin dooro unaka ...luudiigi yzyylkees gadna ...zuram ebdeke buzagai ja-...kyrene. Manai respyybli-...tariaanii beledkeliin talaar ...kii çanartai aimaguudiin ...zebleliin zarim emkinyyd ta-...beledkelde esergyycen niu-...uudiin sabataaziigi buta co-...adaa ygeigees menee kyrte-...aanii tuşaalgiigi respyyblig ...s baitagai kizaar deeree ...ke jabadaliigi saatuulaad bai-...riaanii tesebiin 100% tebeg ...gyicedkegdeze bolkoni bodo-...idalaar batalagdasa enyyn ...jamarç yge baika ygei joso-...ken bykende ile bolson. ...la niudargaçuudiin emkidkel-...abataaziigi butalan dabaka ...ken yyrge yzekeleeree na-...emkidkeliin çanga zarçamiigi ...bekizyylen negedkemel ky-...egen zorilgnor niudargaçuu-...abataaziigi şuud buta cokizo ...nii beledkeliigi nam zasagiin ...s togtoogdoson bolzorto ...ekiin koinoos şarmain teme-...orondo zarim negen namiin ...n ba namiin kandidaaduud ...r geşyynii tyryyşiin ujalgiigi ...za namiin bolod zarçamiigi ...e, namaa mekeleke, aman ...naidamza egeed amite kereg ...e angiiin daisadta tusa kyr-...zergiin jabadaluudiigi yzyyl-...jazar baika juuma, Namiin ...dkeliin bolod katuu zarçam-...agtaza çadaka ygeiçyydte, na-...zinkeni şugam jaagaad taa-...ii. Namiin zinkeni şugamtai ...bodolooroo byrin oron niile-...gei boibol namiin zinkeni şu-...igi bodoto kereg deere jaaza ...yylkeb, odoo yjede socialiis-

mrin baiguulaltiin negen jike froon-to bolko tariaanii beledkeliin te-lee jaaza temcekeb, mal azaliigi şiidkekiin bodoto keregte jaaza temecekeb? ken namiin zinkeni şugamtai niileze şadaka ygeib ge-kede bodoto prolitaari, yakeeree azalçan bişe eldeb argaar namiin zergende surgan oroson busa an-giiin etegeedyyd ba tedenii agen-tanuud bolkoni damzag ygei. Tiime tula teden bol tyryyşiiin uçaraltai dairaldakadaa namiin zarçam ebdekiigi oroldokoni men. Namiin negedkemel katuu zarçam bol bolşoviig namiin kycenii yn-desen men. Tiime tula angiiin daisad eeriingee temecelde namiin temer zarçam suladkaka jabuula lga kiikeni men. Iime jabuulalgiin bolozo baisaniigi bodoto baidalaas abza bedii zyil yzyylejaa. Kiaag-tiin eimag tariaanii beledkeliin teempiin talaar syylde şagtagalda-gçadiin negen baina. Tere aimag-ta zarim komuniistanuud niudar-gaçuudiin sabotaazada katuu ka-riuu eke ygeigees gadna tedentei guubaldana geze kedee biçegçe-diin dokioo temdegyydiigi keden dakin Ynenii kuudasan deere toli-logdoson juuma. Angiiin daisa-diin neleen ali zerge namiin zar-çam sakika jabadalda medegdeze bainab gebel Kiaagtiin aimagiin KK-siin şugamaar ijyyli 1-ees de-kaabri 1 kyrtele 5 sariin niuurta namiin zemede kabaadulagçadiin 72% namiin zarçam ebdesenii tu-la kariuucalgada oroson baika. jum. Bookonii aimagiin tariaanii beledkeliin teempe jamar baisanii-gi sonin unşadagla kyn bygede medene tyynçelen tere aimagiin namiin emki tariaanii telee ker-zerge temeceze BK(b)N-iin Moz-komiin zygees jamar kemzee ab-tasaniigi basa medene josotoi. Te-re aimagiin negen toskon suuri-naas neked Daniilov ba Tarma-koov gegçed ton sajakan medee-cekedee iigeze temdegleze baina. „Namiin zarim onco geşyyd bol namiigi meketeke ba ceke urbaka kyrtele kojor teeşee niuurlaka bu-zagai jabadalda unaza baina, el-deb janziin naidamzalalga namiin emene egeze niyde balaalakata-jaa zerge negee teeşee kedelme-rileke juuma. Ene jabadalda şaral-dain yyriin darga Kartaaşkin ba Ykeriin yyriin darga Petykoov gegçed yliger bolzo egene" ge-ne.

(Burpraavda soninii janvaari 6 kuudasan).

Ene kelegdegçe zyilyyd bol ali tukai namiin katuu zarçamiigi ca-kika jabadaliin telee eris temece-zn namiin emkinyydte namiin ne-gen sanal negedkemel kyçiigi ulam zangidan ali bykii çukala ulas te-riin kampaaninuudta angiiin daisa-diin saboaaza esergyyceliigi buta cokin erilge tabiza baikani ile baina.

„Cusaraka ygeigi çanga zar-çamiigi, katuu zorigiigi, cu-karilta ygeigi ba sedkel sa-nalaa negedkeliigi kereglekc dain ygeigeer, amidii ga-rakiigi bodosoor bişe amiaaraa sacuulalgata udaan cagiin, bucasa ygei, buzagai katuu dain ygeigeer—byrziiteniigi dailan daraza bolko ygei".

(Leenini 25 dugaar toli).

gesen Leenini 1920 ondo biçe-sen ygenyyd meneeç boltolo ky-cendeegiigi sanagdaka josotoi bai-na.

Yiledberi deereç abaad jirekede basala eneeki asuudal bolno.

Yiledberiin gazarta komuniista-nuud namiin zarçamiigi eesedee ebdeke bolbol zaika zoliboroko jabadaltai temeceke tukai garga-san nam zasagiin togtooliigi jaa-gaad byrin bejelyylze bolkob.

Remzavoodiin „Buriaadiin Gi-gaanta" sonin zolibooroko teneke ynendee bol angiiin daisadiin ne-leenii jabuulalgatai temecekiin or-ondo zarim komuniistanuud eese-dee zarçamaa ebdeke juuma ge-ze temdeglene baina. Remzavood deere zoliboron teneke angiiin dai-sadiin jabuulalgaas ali zerge gar-za kedelmeriçen kedee azaltadiin kyyzyyn deere bolnob geze ganca too kelebel ene janvaariin 1 de 197 2-to 242 kyn jamarç kendetei şaltagaan ygeigeer zoliboron tene-sen baika jum. Ene baidal juu kereglenen gekede zoliboroko ja-badaltai temeceke keregiigi erid bejelyyiketei kamta namiin emkiin dotoriin zarçam sakika jabadaliigi aikabtar çangalaza yiledberiin ga-zariin komuniistanuud bişenyyd-tee yliger bolomoor zuraimiigi çan-ga tabikiigi kereglene baina.

BK(b) N-iin 17 dugaar konfe-reence eeriingee togtool dotor enyynees caaşadaa zarim yjede zarim rajoonuudta socialiis baig-uulaltiin keltes tasagaudta angiiin temeceenii kurcadakiigi temdegleketeigee zerge „eşee ni-leed udaan cagta kedelmeriçediin zergen dotor ba tyynees baitagai namiin zergen dotor 'prolitaariiin busa karça anginuudiin neleen nebteren orokoni zailaşa ygeigi" zaaza „iimiin uçaraas namiin em-ene prolitaariiin digtatuuriigi be-kizyylke zorilgo baina" gesen na-miin ygenyydiin manai baidalda egeel tudana. Prolitaariiin digta-tuuriigi bekizyylkiin yndesen eril-giigi bekizyylkiin yndesen erilge ni tebkiin tyryynde namiin emki surtaliin ulas teriin bodolgiin ba emkidkeliin talaar negen zamtai negedkemel bolod zarçamtai bai-kiigi kereglene şuu.

Namiin emkinyyd, namiin zar-çam ebdegçedtei eris temeceke jabadalda tuiliin jike sanalaa ta-bika çukala baina.

Namiin temer byke zarçamiigi baakan zergeç suladkakiin kyseg-çedtei namiin zergen dotor zuurt baika ygeii!

Tariaabeledkeliigi şildkeke

Kiaagtada niudargaçuudiin esergyycel şuud butacokigdoo ygei baina

Kiaagtiinkinii kozomdosonii şaltagaan juube?

Kiaagtiin aimag bol tariaa be-ledkeliin ziliin tesebiigi janvaari negenii medeegeer 90 kubi gyi-cedkesen ba syyliin taban kono-gto araikan 1 kubi nemebe. Ene bol jerenkiidee tariaanii telee temeceke temeceligi zogsoosontoi adali baina.

Seektereereni ilgaza yzebel: MTS-iin karajaata kolkoosuud 113.1%, busa kolkoosuud 92,1 kubi, em-çiin seekter 80 kubi ba katuu daabaritan araikan 48,6 kubi gyi-cedkesen.

Iime baidal bol jaaç ebseşe ygei ba kiaagtiin aimag ene syy-liin taban konogiin teempeer ja-babal. eçee 9 taban konogto gyicedkeke ziseetei baina.

Kiaagtiin aimagiin iime buza-gaigaar kozomdosonii yndesen şaltagaani tukai namiin mozkom ba manaiç soninii kuudasanda udaa daraa ileryylen gargagdasan baina. Enyynii gol şaltagaan bol niudargaçuudiin gederge tatakа esergyceke jabadal butacokigdoo ygei deerees tedenii neleen em-çiin ba zarimdaa kolkoosiin bo-lon men nam, zeblelyydiin geşyy-diin dunda jikeken baisan. Iime deerees zarim somon kolkoosuud-ta „tariaa urgaa ygei, ideke ta-riaan kyreke ygei" geke metiin ygenyyd jike delgeresen baina. Ene ygenyyd ynen deeree tariaa beledkeliigi esergyycesen jabada-luud çanga kariuu abaza, butaco-kigdoo ygei deerees ulam byri delgeresen baina.

Nam zeblelyydiin emki yyryyd iime esergyy tesergyy yzel jabuulga-nuudiigi şuud butacokiin orondo kari eesedee tedeniigi dagaldan tedentei aali tariaa beledkeliigi esergyycesen baiza. Tus aimagiin olon kolkoosuudta angiiin daisad niudargaçuud şurgan orood tari-aanii telee temeceke temecelde saad tybeg kiize tesebiigi gyiced-keke jabadaliigi tasalduulkiin koi-noos ermelzesen baina.

Baga Kudariin, Şaragoliin na-miin yyr, zeblelyydte ynende angiiin daisanguudiin aagintanuud aroilon suusanii yrieer tariaa be-ledkeliin kampaaniigi udaridakaas baitagai eesedee ceke esergyyce-jabasan. Emçiin seekteriin dun-da nebtereliin kedelmeriigi ugta jabuulaa ygei deerees emçiin azaltan bol tesebiigi abkaas ceke arcasan baibaç syyliin yjede neb-tereliin kedelmeriigi jabuulsanii açaar baga zerge kubilalta bolzoi.

Baga Kudariin, Şaragoliin, Sy-bagta Karajaastain, Meereçiin bo-lon busadç somonuudiin kolkoo-suudta niudargaçuud şurgan orood tariaa beledkeliigi tasalduulka ge-ze ermelzeze baisan (Ulaan Suba-gta, Meereçiin, Yyriin Colbon, Vperiood, Dolgin, Odon ba busa kolkoosuud).

Nutagiin namiin yyr, zeblelyyd bol niudargaçuudiin korto jabuul-giigi odoo kyrtele angiin niyde sokordosonii deerees kiiseer zari-mini kolkoosiin „udaridagçad" neretei suuza baina.

Aimagiin nam, zeblelyyd emki-nyyd zarim somon toskonuudiin nam, zeblelyydiin ynendee angiin daisanii aagintanuud bolod kolkoosiin mede ygei geke juu ali medesen aad imagta ajadan da-galdaza baisanii deerees jamarç ke-mzee abaa ygei, ede „udaridagçad" namiin geşyyd uridiin josoor kolkooosiin, zebleliin tyryylegçe-diin tuşaala suusaar baina.

Baga Kudariin, Şaragoliin yyriin karmaandaa namiin bileed kiize jabasan „namiin geşyydiigi" ene daruida namaas kolodkon ceber-leke men kolkoosuudta şurgan aagintanuudiigi şuud ceberlen kajaza prolitaariin syydiin emene zogsoko josotoi. Kiaagtiin aima-giin udaridalga bol enyyniigi şuud jabuulza tariaa beledkeliigi oiriin ederyydte şuud gyicedkeke josotoi baina. Enyyniigi nam ba zasagiin gazar ceke eresen baina.

L.

Borgoinkid kojor dugaar taban zilde yri ygeigeer orokobdi gebe.

Selengiin aimagiin Borgoin so-monii zebleliin pleenyym dikaa-bri 25-da kolkoosuudiin tyryyleg-çener, zebleliin geşyyd, somonii nam komsomooliin idebkitenii kabaadalgatagaar bolzo kojor dugaar taban ziliin ankadugaar zilde jamarç yri ygeigeer oroko tukai kelcebe.

Ene bolzorto tus somon dotor tariaa beledkeliin ba 32 onii dyr-be dygeer menee elsyylke kvar-tailin tesebyydiigi eşee gyicedkee ygei tula ene taban konogiin tor-şo dotor cem gyicedkeke gebe. Busa 4 dygeer bolşoviigiin taril-gada gabşagaigaar beledkekiin tu-la yrisenii ba strakovoi fondiigi 100 kubi nam ba zasagiin tabi-san bolzorto gyicedkeke yrisenii tariaagi 100 kubi ceberleke, kol-kooşiin oiliigi fivlaali 1 kyrtele kolkooşonii azalta ederiin ynde-seer cem kubaaza kolkooşod eg-teke josotoi olziin kubiigi, gar gartani eke gesen ba men aima-giin komiteediin ba zonii koroo-nuudas sonin biçeg taraaka tukai daabariigi cem gyicedkeze geze togtoogood, men ene meteer gyi-cedkeliigi Oçeetein somiigi urizai.

Ynenii ba U- Şelengiin Z. Babiin.

Oportuniistanuudiigi butacokizo tariaa beledkeliigi gyicedkeke

Selengiin aimagiin Oçetein so-mondo tariaa beledkeliin kampaa-ni ton buzagaigaar jabaza. Tariaa beledkeliin ziliin tesebiin emçiin seekter ba katuu daabaritan odoo kyrtele tesebee gyicedkee ygei baina. Emçiin seekter bol tesebee 88 kubi gyicedkesen ba katuu daabaritan byri edii baina.

Kabariin tarilgada beledkeke jabadal josotoi oportunis josoor jabaza baina.

Tus somonii „Ulaan Oçeetei" g.m. kolkoosud tariaagaa cokizo dyyrgee ygei suuna.

Somonii zebleliin udaridagçad tariaa beledkeliigi gyicedkeke ba kabariin tarilgada gabşagaigaar beledkeke tukai çanga kemzeenyy-diigi abaa ygei, amarlangii josoor suuza baina. Zokiko gazaruudaas jiresen zaklea zaabarinuudiigi ilangajaa zebleliin sekritaar Dor-ziin demei daraad baidag baina.

Ene oportuniistanuudiigi şuud butacokizo tariaa boledkeliin te-sedtigi ene daruida gyicedkeke be men kabariin tarilgada gabşagaigaar beledkeke teempe olgoko josotoi.

Ynenii brigaada

Modobeledkei

Ulas oronoo modoor kangakiin telee temecelde byke emkinyyd şuud orogtii

Modobeledkeliin aimaguudiin komsomooliin kedelmeri bol modonii telee ali zerge temecesenii yre deerees cegnegdeke

Tasaldalaas şuud garaka josotoi.

Selenge. Orongo ba Zargalantiin somonuudta 1932 onii 4 dyger kvaartaliin modobeledkeliin tese-biin gyicedkel tasaldaba gebel Orongiin somonii teseb dekaabri 25 nii medeegeer araikan 54 % gyicedkegdeşen ba Zalgalantiin so-mondo narin, modobeledkeliin te-sebiin gyicedkel tukai jamarç me-dee baika ygei baina.

Kvaartaliin syyl kyrter jamarç medee byridkel ygei baisan dee-rees karaad yzekede ilangujaa Zargalantiin somonii zebleliin zy-geec modobeledkeliin kedelmeriin opiraiiv saintai ketelberi egee ygei, modobeledkeliin ulas teriin udkha çanariigi cegnee ygei kereg men bolno. Somonii zebleliin bo-doto azal kedeluuri deerees ka-raad yzekede ali byke. ulas teriin çanartai, çukala kampaaniigi ja-buulza baika zuuree eelzee kara-dag yzel barimtaldagni iieken bai-na.

Orongo ba Zargalantiin doodo, dunda çadaltan bol Buriaad oron dotoroo baiguulagdaza byke tomo, tomo aza yiledberinyyd (Burrem-zavood, Tebiin zaa galiin staanca g. m.) bol modonii keregselear cag bolzor dotoroo gyiced kangag-dabal byke barilg.in teempe kur-dadka josotoi geze saitar medeke ulas orondo modonii keregseliigi cag darui gyiced ekiigi çukalççlka josotoi ba namiin yyr ba somzeb-lelyyd bol eesediingee eder byr-iliin bodoto ketelberiigi çangad-kakiin yndeseer ene kampaanida saad kiikiigi oroldogço angiiin daisaidi ba baruun „zyynii" opor-tuniistanartai eris tes temecel kiize tasaldalaas şuud garka josotoi.

N. G—iin.

BLKZE—iin Burmozkomiin togtool

Eldeb şaltagaanuudiigi durasaza komsomooliin kedelmeri dutamag baisanaas ba modo beledkeliigi zarim aimagiin emkinyydiin zygees oportunis josoo oişoodog ygei jabadaliin garsan deerees modo beledkeliin jabaca ton sula deere temdegleke zuuraa BLKZE—iin Burmozkomiin togtookoni:

1. Modo beledkeliin tesebiigi gyicedkekiin telee komsomooliin nam ygei kedelmeriçe-kolkoosiin zaluuçuudiin kyçiigi elsyylke uçar-tagiar, modo beledkeliin jabaca tukai lespromkoozuudiin ba les-pyynktiin direegteryydiin ilekel-tyydiigi duulaza zeblen jarildakii-gi modo beledkeltei aimaguudiin BLKZE—iin aikomuudta ba rai-komuudta duridkaka.

2. BLKZE—iin Deede—Ydiin, Koriin Baigaliin, Mukar—şiberiin, Selengiin, Kabaanii Kiaagtiin ai-komuudta, edeneriin, byke kedel-meriin gol yndesen modo beled-keliin bolko josotoi geze zaaza, ene aimaguudiin komsomooliin emki-nyydiin kiisen kedelmeriin yri bol modonii şirelgiin ba otololgiin yre zerge jabasanaas bolno şuu.

3. Ezegyi jabadaliigi usadkan, azaliigi zebeer emkidkeke keregtei niicyylen, modo beledkede socialiis majagiin azal gabşagaiçalgiigi ba socialiis mekeremiigi, aza akuin tokoo, sdieelşina delgeryylke ja-badalaa gol zanal bodol ulama-raa tabigdaka josotoi.

4. Aimaguudiin byke lesprom-koozuudta ba gol yndesen lespyy-nktenyydte komsomooliin yyryy-diigi baiguulkiin tula modonii yrgelziin kedelme-rida 100 komsomoolçuudiigi: Dee-de—Ydiin—15", Koriin—15, Mu-kar—Şibeiin—10, Baigaliin—10, Selengiin—18, Kabaanii—15 ba Kiaagtiin 17 kyniigi ilgekiigi BLKZE—iin aikomuudta ujalgal-ka.

Oi modonii kedelmeriçenii buri-aadiin tasagta mozkomos naidal-gata suugaa n. Olzoojovto PTO—iin erkilegçe n. Cogtiinkitei kamta şinedkekiin ba emkidkekiin zaabari kegee, enyynii gyicedkeliigi ki-nakiigi duridkaka.

5. Modo beledkeliin kedelmeri deere niite gegeereliin ba kemyy-zeliin kedelmeri delgeryylke jaba-dal kangakiigi BLKZE—iin aiko-muudiigi ujalgalka. Kedelmeriçed-te kino, raadioo yzyylke ba bişe bişe çukala jabuulganuudiigi en-gerekeiigee ulaan bulaniigi emkid-keke jabadaluudiigi zebleze enyy-nde sojoliin—aarminuudiigi emk-idkeke jabadaliigi tusagaarlan olozo, gegeereliin kedelmeriin ba ke-regleze keregleze baisaniigi kinaka jaba-daliigi bailgaka josotoi.

6. Idee, kooliigi eeree beled-keke kedelmeriigi delgeryylze, kedelmeriçediigi kangakiin ba nii-tiin kooliigi saizaruulkiin talaas modonii ed kereglegçediin kopi-raacada bodoto tuslamza yzyyl-kiigi modo beledkeltei aimagiin BLKZE—iin aikomuudta ba rai-komuudta duridkaka.

7. Modonii ebleliin naidalgata-nariin kedelmeride zokimzotoi bodoto tusalanza yzyylkiigi rai-koomuudta ba aikomuudta durid-kaka. Modonii pyynktenyydte ba azalçan aradiin bainga niite neb-tereligiin kedelmeriigi jabuulkiin tula komsomooliin brigaada em-kidkeke.

8. Modonii telee bykii deereni kariuucaka nege tobçoonii geşyy-diigi olozo, modonii pyynktenyyd-te yyriin sikritaarta byke kariuu-calgiigi aşaglakiigi BLKZE—iin aikomuudta ba raikomuudta daal-gaka. Kedelmeriçen kedee bicyg-çediin poostiigi emkidkeze, byke kedelmeride komsomooliin ker zergeer kabaadaza baisaniigi cag yrgelze baikiigi ba keblel sonindo tolilozo baika.

9. Angiiin daisadtai ba tedenii aigentai kolko— baruunii kelberil-tei ba „zyyniiniudlaatai kair nair ygei temeceke temecelde niite ko-msomoolçuudiigi, nam ygei kedel-meriçe—kolkoosiin zaluuçuudiigi ba byke azalçan aradtigi elsyy-lenees ba gancakan enyyn deerees modo beledkeliin teseb gyi-cedkegdene geze raikomuudta ba aikomuudta ba BLKZE—iin Burmoz-kom zaan a. BLKZE iin Burmokom.

Kilin caana

...peraliis dainiigi esergyyceke froonto ulam bekizezei

...niigi esergyyceke kongreesiin tobçoon bol seremgii baika komiteed togtoobo

...riiza. 9. (T). „Jumaniite" so-...ol imperaliis dainiigi eser-...eke olon ulasiin komiteediin ...uuca keblen gargaba. Rezo-...a dotoroo Dorono Kizaar, ...Amerika ba men tyyngeln ...e Evropaada uzaaraitai ...orgozo baisaniigi ten.degle-

...bçoonii togtookoni: seremgii ...komiteed togtoozo, Germaa-...zer zebsegiin talaar adali ...ei bolgoko tukai asuudaltai ...gyidaluun Fraanca, Germaani ...ua ulasuudiin imperaliista-...iin dainii sebsegiin bodoto ...ios ene serengiin komiteedani ...laza baika ujalga egebe. ...onii fevraaliin zyyleer Do-...kizaardaki baidaliigi şinzelke ...is ilgeke. Şankaida bujuu ...gen Dorono Kizaariin jike ...do dainiigi esergyyceke aazi-...kongrees tataka. Emene

Ameerikedaki baidaliigi şinzelke komis ilgeke. 1933 onii zonii cagaa dainiigi esergyyceke zaluu-çuudiin kongrees tataka ba men tyynçelen Baltiin dalai. Bolkaan, Skandinaab daki ulamuudiin bai-daligi şinzelke konfereencenyy-diigi tataza baina.

Poolşiin ceregiin akalagçanar Buupan alakaar zanasan zakiralta gargana

Varşaava 10 (T). 4 dygeer cere-giin ookrugiin zakiragça Lodoov-ski bolon ceregiin ba ceregiin zakirgaanda baisan albar kaagçad bolon ceregiin zer zebseg byte-deg aza yiledberiin kedelmeri-çedte kamaadaka ceregiin polivoi syydigi jabuulna 1 nees baiguulka tukai zakiralta gargaba. „Menee

yjede gem yildesen kyn byken ceregiin polivoi syydte egteze, buudan alaka jabadalaar tologoin caaza kiigdeke josotoi bolkigi ed-tees sanuulnam" geze zakiralta dotoroo kelegdene.

Ceregiin polivoi syyd baiguulka tukai zakiralta bol, Poolşiin arad niitiin dunda jikeken gaikagdaba.

Çapei, Ysyynii Kitad zon syrden aiza baina.

Şankai. 10 (T) Şankai kotiin baidal dakin tokiooldokoni geze niite Kitaduud nutagaas zailaza baina. Zasagiin gazariin ynete caarsanuudiin cen unaba. Şankain mengen saingiin birze kaagdaba.

baidal dakin tokiooldokoni gez Çapei, Ysyyn, Zian-Vanii Kitad zon bol Şankaiguanii uçaral tukai medee abaad jikete syrden aiza baina. Nidonon iziin ajuulta

G. Groosman.

Leenini dəkreed bəjeleze baina

Ogtiaabriiin' kubiskal bolbol arad zonii dunda baisan bydyylig karankii zanşal baidalda ykeliin dal[illegible]igi sonoskoson. Ogtiaabriiin kubiskal bol ajaar əni, dotoodiin dain baildaanii tyimeriin [illegible]aan dotor sojoliin kubiskeliin tug dee-[illegible] erəəsən. Zəbləltə zasagiin gazar bolbol əəriingəə azal ja-buulganuudiin tyryyşiin arkamaas ekilze, sojoliismiin koroto daisan bolko yseg biçeg medeke ygei jabadaliigi esergyyceke eris şuud dobtolgo sonostoson. Yseg biçeg medeke ygeigi usad'kaiin tukai dekreedtə 1919 onii dekaabriiin 26 nii edər təmər metə katuu çanga garan Leeninii tabikada, generaa-luudiin kubis'alda esergyyceke jabadaliin cus[illegible]a manan zəbləltə oron dengyyr karalsaar baisan. „O[illegible]oniigoo ulas təriin aza baidal-da kamaadalcaka argiigi respyyb-ligiingee bykii arad zondo olgo-kiin zoriigoor Aradiin Komisaar-nuudiin Zəbləliin togtookoni:

Rəspyybligiin 8 aas 50 kyr-teleki nasanii unşaza, biçe-ze çadaka ygei byke arad zoniini eesədiingəə duraar ter[illegible]lki bijuu oros kelen dee-re yseg biçegte suralcaka ujalgatai.

„Yseg biçeg medeke ygei kyn bodolgiin çadana baika, tyyniigi tyryyn abaakadaa surgaka keregtei, enyyn ygeigeer bodolgoç [illegible]a tka ygei, gancakan çimeenyyd, ko buud, jariaanuud, mukar itegelyy-dees bişe jamarç bodolgo baika ygei" (Leenin) gesen Leenlaii ile todo zaabariaas dekreed yndese-legdesen baina.

Ene bol gyiced bekizee edii baisan zaluu respyybligte zakisan katuu zakiaa metə sonostozo bai-an.

Leenin bolbol çukalaas çukala keregtiigini ali bykii argaarani jaa-ruulza, kozomdogçodiigi taşuur-dan tuuza, zal'uu koiroguudiigi orotoigoor eleglen naadalaza, keterkei kemzeenyyd bolgozo ko-zomdoson mozonuudiin kara'dan-sanuudiigi baigaal'iigi dura'lkaza baisan.

Yseg biçeg medeke ygeigi usa-dkaka jabadaliigi kurdad'kaka zo-riilgoor, 1920 onii ijyyliin 19 de yseg biçeg medeke ygeigi usad-kaka onco komiis togtoogdood, yseg biçeg medeke ygeigi usadka-ka keregiigi ərgəd'kən debşyylsen baina. Ulas bol ene keregte jike-ken məngən zəəri somolon əq-çə, byke kədəlmeriiini tələbəri-teigeer erkilegdeze baisan.

Yseg biçeg medeke ygeigi usa-dkaka jabadaliin Koriin aimagta keçeneen jabaza baisaniigi şalga-za yzesenees 1925 ondo „Burpra-avdiin" biçeseni: „Kədəlməridəni nege dutamag zyil baina. Ene bol jike nasataniigi surgagçiin kələsə ygeigeer kədəldəg uçar". Basa Alairiin aimagiin tukai „Bur-praavdiin biçeseni: Natagiin arad zonii surguulinuudtaa sanal bodo-loo çukalaçalan tabiza baisani, nen tyryyn tus surguulinuudiin ed kogşoloor kaangagdaad baisanda ileren yzegddne.

Ende kələsə calin ygeigeer kə-dəlmərilzə baidag negeç surgagça ygei. Yseg biçeg medeke ygeigi usadkagçadiin bəlgəm bol yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka 9 surguuli ba 1 yseg biçeg baga medegçediin surguuliiin gargaşa-nuudiigi daagaad baina. Mən yi-ledberiçenii eblelyydiin aimagiin tobçoon yseg biçeg medeke ygei-gi usadkaka 3 surguuliiu gargaşa-nuudiigi daaka„ ...

Ene yjede, yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka jabadalda byke a z a l ç a n i i kamaadalcaka nii-tiin majag zuramuud zokioogdoo ygei baisan. Niite olon təmən arad zon bol ene çukalaas çukala keregte kamaaduulagdaa ənii bai-san.

Yseg biçeg medeke ygeigi usa-dkagçadiin bəlgəmiin ankadugaar kural deere nək. N. K. Kryypskiin keleseni:

„Vladiimir Iilijiçiin kədələkə çadal ygei bolood kebteze baika yjede Ameerikiinkin bol yseg bi-çeg mědeke ygeigi Ameerikada 1927 ondo usadkaka gesen zoril-go tabiza baina. Tede bol „yseg biçeg medeke kyn byken tus by-ridee nege nege yseg biçeg me-deke ydeiçyydiigi surgag" geze loozon gargaba geze bi tyynde jarisambi.

Tiikede minii Vladiimir Iilijiçiin niydeni jalaraza „olon təmənii əəsədəə zydkebelni, 1927 oniigi ugtuulan, respyybligiingee 10 zi-liin oido, bideç iime juuma kiize çadakabdi" geed, yynii tukai zyil əərəə biçekiigi zabdaza baitala nadada biçyyleesen. Tere bol mi-nii biçesende „kerbee olon təmə-nii əəsədəə zydkebelni" geze ne-meke geze baitaraa, əbəçənii da-kin çangadaza nemeltee kiize ça-daa ygeisen."

Leeninii dəkreed bolbol gegee-reliin aradiin komisariaadiin al-ban gazaruudta tusalalcaka jaba-dalda azalça arad zonii bykii em-kinyydiigi kabaaduulka ba gegee-reliin kədəlməriçədiin abadag noormoor calin kələsə tələzə, by-ke yseg biçeg medeke arad zonii-gi azaliin talaar ujalgalan kədəl-mərilyylke jabadaluudiigi bagtaa-san baina. M a n a i komsomool ba yiledberiçenii eblelyydiin emki baiguulganuudiin sula, sain dura-nii bəlgəmyydiin ygei baisan te-re yjede tiigeze kədəlmərilkə jo-sotoi baisan.

1924 ondo togtozo, keden təmən azalçaniigi əəriingəə geşyyd bol-gon kamaaduulsan yseg biçeg medeke ygeigi usadkagçadiin bəl-gəm bol kədəlməridəə azalça olon təməniigi kamaaduulan, yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka kədəlməriiigi delgereer erkilsen. Yseg biçeg medeke ygeigi usad-kagçadiin yyryyd gazar byride emkidkegdeze, yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka kədəlməriiigi del-gereer erkilsen baina.

Buriaad orondo 1924 ondo 1275 geşyydtei 121 yyr baisan aad, 1244 yseg biçeg medeke ygei ky-niigi surgasan, 1925 ondo 2794 geşyydtei 167 yyr baisani 4341 yseg biçeg medeke ygeiçyydiigi surgasan. Yseg biçeg medeke ygei-gi usadkaka keregte olon təmənii əəriini zygees aguu jike erçəm, idebki gargasan bolboç, ogtiaabri-iin 10 dugaar oido yseg biçeg medeke ygeigi cəm usadkaza ça-daa ygeibdi. Yynii gol gol şalta-gaanuudani juub?

Negen talaas bidener bol ygei-tei kooson ba zizeken butarkai əmçiin azal, kuuçanii baidal, kuu-çanii zanşaluud, kuuçanii zan aba-ri kədəə toskon gazarta byke be-ki kebeeree baisan. Bidenii mori-noos jikeeken indyystride şilzen orokodo, koişoo bolo geze traag-tariin anzasanda kelekede, bykii kədəə toskoniigi kolkoosiin kə-dəlgəənii dolgiluulan kədəlgəzə, kuuçanii zizeken əmçiin kərəngii-gi barimtalka abari zanguudiigi ebdeze ekilkede yseg biçeg me-deke ygeigi usadkaka keregç ura-gşaa jabasan.

Nəgəə talaas yseg biçeg medeke ygeiçyydiin surguulida jabkada saad kiigçed bol gemde kamaaduulag-daka" geze dekreediin 8 dugaar bələg dotor kelegdesen baina.

Ene togtool bol kezeeç zogsoo-gdoo ygei baisan bolboç, tus tog-tooliigi olon təmən megenyy ge-ze asuubal. yseg biçeg medke-ygeigi usadkaka jabuulga kiize baigaa byke yjede ali negen ky-niigi kariuucalgada kamaaduulsan uçar negeç baigaa ygei. Geketei kamta, kariuucalgada kamaaduul-maar kynyyd baisan. Justiiciigi erkilke aradiin komisariaad bolbol jamar kyn jamar kariuucalgada kamaaduulagdaka baisanii tukai zaabariiigi ogto zokioogoo ygei. Tere bol yyniigi zokioogood, dek-reediin ene zyiliigi aldarşuulan nebteryylkiin tula keden delger syydyydiigi emkidkeke josotoi.

Geketei kamta, bejee kələsələn kədəlmərilzə baigaad, yseg biçeg-te suragçadiin kədəlməriiin edər bolbol, calin kələsiigi kasalga ygeigeer 2 cagaa kasagdaka geze dekreediin 5 dugaar bələgtə ke-legdesen baina.

Enə bələg gyicedkegdeegyy? Ygei. Zarim gazaruudta odoo kyr-tel kolkoosiin pravleeninuud bol yseg biçeg medeke ygeigi usadka-ka jabadaliigi kasadag, kolkoos-iingoo geşyydiigi keçeelde ilge-deg ygei, yseg biçeg medeke yg-eigi usadkaka keçeeliin bolko ədə-ryydiin azalta ədəryydiin kələsə calinguudiigi tələdəg ygei, sur-guulida oçosoniigi zolbirolgo dee-re toolodog baina.

Buriaadiin kolkoosiin kolboo ba rajoonii kolkoosiin kolboonuud mən ene zamda oroson.

Yynii udka çanarani bolbol yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka ke-regte joso dyyrgeze kandaza bol-ko ygei gesen kereg mən. Surag-çadta zokiko taaramzatai uçar bai-daluudiigi baiguulka zailaşa ygei.

Şine majag ba arga meetod ko-joroor sojoliin kədəlməriiin erki-legdedeg bolsonii ulamaas, yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka surguulinuudta şine uçar baida-luud baiguulagdasan. Byke azal-çaniigi kamaaduulka ba byke ky-çen çadalaa negedyylke jabada-luudiigi yndese bolgoson sojoliin dobtolgiin kyçete kədəlgəən bol-bol yseg biçeg medeke ygeigi [illegible] dkaka kereg nen tyryyn azal[illegible] əəsədiini kereg mən gesen [illegible] ninii zakiaagi bodoto kereg [illegible] re bejelyylen gyicedkeke [illegible] mən.

Buriaad oron bol 1925 o[illegible] 7000 kyniigi yseg biçegte su[illegible] san aad, 1932 ondo sojoliin [illegible] tolgiin arga meetodoor 39400 [illegible] niigi yseg bicegte surgazai. S[illegible] liin aarmi ba olon niitiin ky[illegible] 27064 kyniigi yseg biçegte su[illegible] san yseg biçegiigi usadkagça[illegible] bəlgəm bol ene keregte jike[illegible] yyrge gyicedkesen baina.

Buriaad Mongoliin respyy[illegible] bolbol niitedee yseg biçeg m[illegible] ke mozo bolzo baina. Odoo b[illegible] arad zoniini 86,1% yseg b[illegible] medene.

Leeninii zakiaanuudiin beje[illegible] legdekeni oirokon bolbo [illegible] Leeninii dekreediin jikeken e[illegible] ryydte batalan keleze çadaka [illegible] nabdi. SSSR bol indyystrite, y[illegible] biçegtei bolbosorongui oron [illegible] zo baina. 1917 ondo Buriaad [illegible] nii arad zonii 14% yseg bi[illegible] medeke baisan. Ene too byric[illegible] liigi bidener şuud ergiyylen ta[illegible] 1932 ondo Buriaad oronii a[illegible] zonii 86,1% yseg biçeg med[illegible] bolzoi.

Dunda zerge toogooroni a[illegible] bal, Ameerikiin surguulinu[illegible] zil dotor 100 mingan kyn sura[illegible] baina. Iimees, SSSR iin 1 zil d[illegible] (1931 on) 11 milijoon kyn[illegible] surgaza baikada „gegeeres[illegible] Ameerika bol 10 zilde 1 milij[illegible] kyniigi surgaka bolno.

Bidener bol ene keregteç [illegible] ryylen jabasan kapitaalta oron[illegible] diigi bolşoviig kurdabçalalaar [illegible] ceze ba uridlan garça jabana[illegible] Oronoo indystrizyylke ba SS[illegible] iin kədəənii aza akuigi kamta[illegible] lka jabadaluudiigi yndese bo[illegible] zo, sojoliin tələə temeceke

Maliin ebelzelge

...gelziin brigaadiigi baiguulza mal azaliigi kegzyylke

Mal azaliin brigaadiigi zebeer emkidken baiguulka

...e yjede nam ba zasagiin ...l socaliis mal azaliin pro... şiidkeke gol çukala zoril... ...ad bajsan tula enyyniigi ...tei bejelyylen gyicedkeke ...in negen yndesen dekem bolbol maliin ebelzelgigi emkidkeke jabadal men ...al.

...malaa targan tobiroor on ...lka, maliin too tologolgiini ...lka, mal azalaas garça bykil salzaruulan kurdanaa deb... ...a nem tyygeer mal azalta ..., sovkoosiin ba KTF—iin ...igi jikedkeze, emkidkeliin ...kuin talaar ulamaar beki... ...gesen ede bygede menee ...gol çukala zorilgo bol ...ebelzelgiigi ali zerge sai... ...mkidesenees dulduidaka ...eze dakin dabtaka kereg...

...e kolkoosuud bol aduu dulaan baira bariza, ebese ...n zyiliigi gyiced beledkesen tere aduu malaa sainaaar ...ezeeke ygeiziin brigaadiigi emkidkeke jabadalda anka... ...el tabidag ygei ba zarim ...ogto keregseeke ygei opor... ...zelyyd ton olon yzegdeze

...zuuraa ene bol tere ebel... negen çukala asuudal men Deereki zorilgonuudiigi azal ...leere zebeer bejelyylen gyi... ...iin tula mal azalda kelceete ...yndese deere azal kedel... ...l zebeer emkidkeze, ezegyi ...darganii tegşedkelgiigi byri... ...usadkaka keregtei.

...yi jabadal gedeg juub ge... ...ykii juumadaa ton kariuu... ...ygei kandaka, eeriingee ...tezeeze baisan aduu malii... ...ee, turaza ba korzo muu... ...aisanii telee ogto kariuuca... ...l. buzagai muu baidal men ...begeed eneni ilangajaa mal jikeken suuri ezeleed baina

...zigşyyritei muu ba kortoi ...igi ugtalan usadkaza eze... ...tegşedkeke jabadaliigi zai... ...n tula mal azaliin yrgelziin ...la emkidkeze bykii aduu ...tedenii kariuucalgada tuşaa... ...ke keregtei. Kaana jamar ...mal azaliin brigaadiigi ze... ...nkidkeze, ezegyi jabadaliigi ...a çadasan tende bol ma... ...tolgoi oloşoron esekiin ...amta men çanariin talaar ...an gereçenyyd olon baika

...yjede maliin ebelzelgiigi emkidkeke jabadalda yr... brigaadiigi cag yrgelze ...erileke geşyydteigeer bai... tyynde sain sain gabşagai... ...olkooşconi oruulka keregtei. ...uuraa, zarim kolkoosuud ...l azaliin brigaadiigi emkid... ...iguulkadaa tyynde imagta ...eriin kyçe bagatai ton ...yni ba baga nasatai kyy... ...valiid, azal kiikedee çada... ...ntai kynyyd ilgan oruul... ...ika, ene bol tuiliin zigşyy...

ritei muu jabadal bolno.

Mal azaliin yrgelziin brigaadiigi baiguulza, tyynii kariuucalgada byke aduu maliigi tuşaan eke zuuraa caaçadaa tus brigaadada cag yrgelze kedelmerileke josotoi baisan kolkooşconi bişe azalda tabika geke metiin jabadaltai eris temeceke keregtei. Namiin teb komiteed bol 1932 onii febraaliin 4—nii ederiin eeriingee togtool dotoroo tere kolkoosiin yrgelziin brigaada bol kedee azaliin kedelmeriin bykeli zil dotoroo dyyren kedelmerileke josotoi todorkoigoor zaasan baika tula tyyni keregseesen ygeini namiin zaabariigi ebdeke oportuniis yzeltei eris temeceke çukala.

„Brigadiiruudiigi şilen oloko, brigaadiin geşyydiin subaltiigi zogsooko ba tedenii aza akuin ba tulas teriin dyrşel Kvalipikaaciigi debzyylke keregte brigadiiruudta bodoto tusalamza yzyylke jabadal bolbol namiin emkinyydiin tuiliin çukala zorilgo bolko josotoi geze tus namiin teb komiteed zaasan baina. Kedee nutaguudiin namiin emkinyyd bolbol ene ke mal azaliin yrgelziin brigaada emkideke jabadalda tuiliin çukala sanal bodol tabiza tyyni oişooko keregseeke ygei ba joson tediigeer kandaka yzeliigi butaco kiko keregtei

Mal azaliin brigaadiigi zebeer emkidken baiguulkadaa tedenii azaliin noormiigi zebeer togtooze, azaliin too byridkeliigi saizaruulka „mal azaliin brigaada ba tyynii dunda kedelmerileze baisan kolkooşoni kedelmeriin keleseni bol tedenii byteesen ba kiise azal kedelmeriin yreer dulduidaza telegdeke jabadalda sanal bodoloo baga bişeer tabika keregtei.

Zarim kolkoosuud dotor ene ke tuiliin çukala asuudalda joson tegiigeer kandaza mal azaliin brigaadiin geşyydiin azalta ederiigi tedeneriin saasan syy,nirai maliigi sainaar karasan, tylyydiigi sainaar abasan ba byke karaza tezeeze baisan maluudiin ali zerge sain muu baisan tyyni kimagadadag ygei karin bygedede ton adalikan azalta ederyydiigi biçedeg jabada luud garadag baina, eneni bol men ezegyi ba tegşedkeliin yzelyydiigi tyryylze ecesee brigaada gedegees jamarç açag tusa garadag ygei baina.

Eneni bol kolkoosiin aza akuin talaar bekizyylke ba ilangajaa soçaliis mal azaliigi kegzyylke jabadalda yneekeeree koortoi saad kergeke jabadal men bolko tula tedeer alduu dutuu zyilyydiigbyrimesen usadkaza, mal azaliin brigaadiin ba tyynii geşyydiin kedelmeriin kelesiigi namiin zaabariin josoor zebeer teleke jabadaliigi emkidkeke keregtei.

Mal azaliin brigaadiin kedelmeriin kelesiigi tus brigaadiin byteesen azal kedelmeriin yrees dulduiduulan teleke jabadal bol erkim kolkoosuudta kereglegdesen baika begeed, terenii ynekeeree

sain turşalga men bolko tula, byka mal azalta kolkoosuud tyyniigi barimtalabal zekiko baina.

Kolkoosiin dunda şurgan oroson angiin daisan niudargaçuud, lama bandinar ba tedenii teleelegçedni ene yrgelziin brigaadiigi zebeer baiguulka jabadalda galzuuran zyriçeze, tyyniigi butargan syidkeke meteer kolkoosiigi aza akuin ba emkidkeliin talaar bekizyylke jabadalda koroto saad kiideg baika tula enyynde eris katuu cokico egeke keregtei. Niudargaçnud ba tyynii aagintanartai kolkoosiin yrgelziin brigaadiigi butargaza ilangajaa mal azalda ezegyi ba tegşedkeke yzel delgeryylze tyynii ildaraa eesediin koroto syidkel kiikedeni ton zokis ene baidal bolko tula ede edenerni cag yrgelze zyriceke baina.

Uçar iimede, nam zebleliin emkinyyd bol kolkoosiin geşyydiin angiliin seremziigi kurcadkan, yrgelziin brigaada emkideke ba tedenii yyrge zorilgo tukai namiin zaabariigi zebeer oilguulkiigi ki...

çeeke josotoi.

Zyyn aimagiin buriaad kolkooşonii dunda kubiiin medeliin mal eskeke şine gurim tukai RSFSR-iin aradiin komisaarnariin zebleliin ba B—M ulasiin aradiin komisaarnariin zebleliin syyliin togtooliigi kolkooşcon niitede zebeer oilguulza tedeniil idebki kiçeeliigi ulamaraa kegzyylen angiin daisan lama nojad kulaagta agitaacatai kaira gam ygeigner temeceke jabadal bolbol caaşadaa socaliis mal azaliin probleemiigi şiidkeke jabadalda ton çukala kangakan damzag ygei. Mal azalta kolkoos ba kolkoosiin tavaariin feermede yrgelziin brigaadiigi zebeer emkidken baiguulza odoo ziliin maliin ebelzelgiigi sainaar engergeze kolkoosuudiigi aza akuin ba emkidkeliin talaar ylemzeken sainaar bekizyylkiin telee byke kyçee daiçalan elsyylkeni menee ederiin gol çukala zorilgonuud bolno.

V. G.

Deede—Ydiin aimagiin barilgiin teseb tasaldaba

Deede—Ydiin aimag dotor 1932 onii niuurta maliin ba bişe barilga tukai tabisan tesebni: kolkoosiin MTF—iin şugamaar nege baira, ykeriin dal 28, biruugiin dal—14, koninii dal—4, morinii baira 2, kedee azaliin maşiina zebseg, zasaka nege baira, temeriin darkanii baira—2, iime barilganuudiin tesebtei baisanaas, barisani bol ykeriin dal—5. zize biruugiin 1—dal barigdaba. Enyynees gadana ykeriin nege dal ba morinii nege baira baiza ekilsen atalaa beledkegsen modo ygei baisan deerees dutuugaar orkigdaba.

Byke tesebiin dyyrgegdee ygei uçar şaltagaani bolkol 1932—onii ekin teseb zokioozo, barilga ekilkedee, kolkoosiin ketelberilegçediin zygees ton kaikaramza ygei kandasanaas ba tyynii keregseesen ygei uçaraas bolno.

Ziseelbel olonki kolkoosiin dotor barilgiin kedelmeride azallaka yrgelziin brigaadanuudiigi baiguulagdasan bolboç, eneke brigaadanuudni bol ganzaka kedelmeriedee orol ygei kolkoosiin pravleeniiin

zakiraltaar bişe beledkeliin kedelmeride abtasan baina.

Tyynees gadana Deede—ilkiin somondo Staalinii neremzete, „Menke azal" „Bata azal„ ba „Arbinza" geke metiin kolkoosuud bol gazariin refoormoor telebleqdeseniin barilgiin tesebni abasan ygei arcasan baina. Ene nutag dotor kedelmeriigi zokioon baisan disiaatnig nek. Cebeg Cengeliin gegçe enyn tukai arad zondo oilguulza çadasan ygeigees tesebni gyiced dyyrsen ygei baina.

Syyliin yjede nek. Cengeliin gegçe kamag kedelmeriee kendeç tuşaangyi ba jamarç medee ygeigeer kajaad „Menke azal" arteeliin tyryylegçe bolson baina. Enyyn tukai aimagiin kolkoosiin kolboonoos biçelge gargasan bolboç kemzee abtaba ygei.

Selengiin zyyn taliin kolkoosuud gazariin refoormoor bişe gazarta nyyke boloson aad ool nyyke gazaraa todorkoigoor ...edesen ygei uçaraas menee kyrtel aiga suuna.

D.

Ebese tezeelç ygei dulaan bairaç ygei.

Tynken. Akiin kuşuunii Byrengoliin somonii „Baian gol„ geze arteel bolbol mal azaliigi kegzyylkeke jabadali keregiel ygei aduu malaa tezeeke ebese tezeeliigi gyiced beledkesen ygei.

Odoo kyrtel ebeliin cagta maliin baika dulaan baira ygei. Uçar

iimiin tula nam ba komsomooliin yyryyd kolkoosiin arteeliin pravleeniiin zygees darui ankaralaa tabiza tus kolkoosiin maliin ebelzelgiigi sainaar emkidkeke tukai oroldolgo gargaka josotoi.

Yylenii Zabar

Bolşoviigiin 4 dygeer tarilgada beledkek

Yrisenii foondo bolşoviigi teempeer togtooko

Kabariin tarilgada beledkeke manai çukala ujalga men.

Selenge. Odoo jireke bolşoviigiin 4 dygeer kabariin tarilgada beledkeke ba tyyniigi erkim sainaar engergeke kereg bol jireke kabariin tarilgada kereglegdeke yrise kerengge beledkeke negen jike çukala ujalga kedeegiin nam-komsomooliin ba zebleliin emkinyyd ba kolkoos bolon adag dunda çadaltanii urida baina şuu.

Ene jabadal Selengiin aimagta ton sula ba jamarç opirativnoi kedelmeri ygei. „Ooree byteke" jabadalda naidan engergegdeze baina gebel zokino. Aimag dotorki oloaki somonuud ba kolkoosuud, adag dunda çadaltan, kabariin tarilgiin yrise kerenge beledkesen ygei, niudargaçuud ba lama nojodiin koroto idkalgada orood suuza baina.

Enyyn tukai aimagiin emkinyyd sanalaa tabiza jirke bolşoviigiin 4 dygeer kabariin tarilgiin yrise kerengeer kangakiin kemzee abka keregtei ba kolkooşcon, emçiin azaltan arad ene çukala keregte sanalaa tabiza yrisenii foondiin tesebiigi gyicedkeke keregtei.

N-G iin.

Kerenii somonii kolkoosuud yrisenii zasiigi 100 kubi askabaç emçeten negeç oroos askaa ygei

Tynken. Kerenii somonii kolkoosuud yrisenii foondiin tesebiigi dikaabriin 17-do 100% askaba. Gadna ene eder men somonii emçiin azaltan yrisenii zasada negeç mon sogor oroos askasan ygei suuza baina. Uçar iimede emçiin azaltanii dunda opirativna kedelmeri ergeer jabuulka keregtei.

Ynenii Gabşagai Ekiln.

100-nii orodo 12,7% bolbo.

Aga, Tus aimag dotor 1932 ondo tariaanii menkelelgiin foondiigi 1233 c. baiguulka tesebtei aad dikaabri 17-nii medeeqeer uul tesebee 156,55 c. juu ali araikan 12,7% gyicedkesen baina.

Menkelelgiin foondiigi gyiced baiguulka jabadal bol, Agiin aimagiin erke baidal deere daişalkii suuriigi ezelke josotoi, Ene çukala kedelmeriigi şiidkeke jabadalda zarim kolkoosuud aikabtar aaltaar teempelze baina.

Ene jabadaliigi erçemteigeer kurdabçalaza, oiriin cagaa dutuugaa gyicedkekiin telee zokiko kemzee nyydiigi aimagiin gazariin tasagiin zygees abkaar bolbo. Menkelelgiin foondiigi askaagyi baisan kolkoosuudiin kedelmeriilegçediigi muşkaka keregtei.

C. 12.

Yrisenii urislamziigi bucaaka jabadal sula jabana.

Aga, tus aimagta ene zilde yrisenii urislamziin bucaalta 4128 seentenir kuriaagdaka josotoi aad, dikaabri 20-nii eder, 35,6% gyicedkeed baina. Ene kedelmeriigi kurdabşalkadaa Zyyn Sibeer Kizkoomiin syyliin pleenymiin togtoo-liin josoor, yrisenii urislamza abasan kolkoosuud ba emçiin azaltan egeliiee 100% byrin uruulka geseniigi zaa bol dyyrgyylkiin kemzegi zagotzernoogiin şataar kemzee abkani zaalaça ygei kereg bolood baina.

Z. C.

FZMK-iin sungaltiin kampaani bol socaliis meriicee ba gabşagaiçalalgiin şine şine dolginuudiigi deere ergeke

BK (b) N-iin B-M MK-diin tobçoonii togtool.

FZMK—diin toocoo ba sungaltiin kampaani bol yiledberiçenii eblelinn emkinyydiin kedelmeriigi şalgan yzeke zinkeni şalgalta men begeed negedygeer tabziliin tesegkekii çanartai 4 dygeer ziliin aradiin azakuin tesebiigi amzaltatai gyicedkeke ba 2 dugaar tabziliin 1 dygeer zil bolko 1933 onii yndesen zorilgonuudiigi bolşoviig josoor şiidkeke jabadalda azaltan arad niitiigi ergeer elsyylke mereer elsyylke mereer jabuulagdaka josotoi azal.

FZMK—diin to coo—sungaltiin kampaani bol nuiia ulas teriin çanartai kampaani men tula yiledberiçenii eblelin 9 dygeer kural ba BK (b) Namiin TK—iin sentaabriin pleenymiin togtoonuudiigi bejelyylkiin yndeseer yiledberiçenii ablelyydiigi „Yiledberi teeşe niuuraarni ergiyylke, azaltan niitiin azaliin debzeltiin şine şine dolginuud, socaliis meriicee ba gabşagaiçalalgiigi deere yrgeke jabadalda azaltan aradiin aza baidal ba soçol bolbosroliin baidaliigi caaşani saizaruulka jabadaliigi deere yrgeke josotoi baina şuu,

BK (b) Namiin Kotiin ba aimal giin komiteedyd bol yyryyd kolkoosiin belgemiin mozilin zebleliin iledkeliigi nojaabriin 16 da sonosozo, batalsan togtool dotoroo, sojoliin aarmiinkinda kyngeleltetei keden josonuudiigi zokioojiigi aimagiin gyicedkeke komiteeduudta ujalga bolgon daalgasan bolboç, ene togtooloni ogto gyiced egdee ygei. Sojoliin zagsaalda tyryylen jabagçaduudiigi tooko ygei jabadaliigi boliuulka ujalgatai.

Programmiin tukai asuudal odoo kyrtele şiidkegdee ygei. Buriaadiin kebleel baisan programmiigi çanartai muutai geze golozo, keblekeelees garaksan. Surgalgiin meetodiin zeblel, Gegeerelgiin erkilke aradiin komisariaat, Buriaadiin kebleliin zurbanii keniigee zeb baisniin tarmiinkinii kylieeze baikani bolo ço ygei.

Yseg biçeg medeke ygeiçyydiigi byridkeke jabadalda basala dutuugaar bii. Aimagud bol yseg biçeg medeke ygeiçyydiin toogiin telee baiuu medeee egedeg. Yseg biçeg medeke ygeiçyydiin too ...rgelze deesee, doogo oroza baina, Mukar-Şiberiin rajoon bo ...eke taban konog dotor beje bo ...eee gedeg tus karga gurban medee ...e B—M.

Sojoliin dobtolgo şine şatadaa ...robo. Socialisma baiguulza baigaa ...n oroondo socialiismiigi baiguulka kaadruud keregtei.

Yseg biçegiigi niitedee medeke Buriaad oronii telee temeceelde bygedeeree elsen kandaja.

Leeninii dekreed, AKZ-iin 31 onii aavgustiin 15-nii togtool kojoriigi daiçalkii zebseg bolgojaa.

Tebiin zain galiin staanca Tipograafiigi socaliis meriiceede uriza baina.

Socaliis meriicenii geree biçeg

Deede—Yde Tebiin zain galiin staansiin zavoodiin komiteed bol tiin nege byke geşyydiigi gabşagaiçalan sonoskood FZMK—iina toocoo-songoltiin kampaaniin ...jide dooro zaagdasan zyilyydiigi ...yrimesen dyyrgeke ujalga beje dee ene daaza ababa:

1. Zavoodiin Komiteediin kedelmeriigi şalgan yzeke brigaadiigi baiguulza, şaigaltiin kedelmeriigi 1933 onii janvaari 17 kyrter dyyrgeke.

2. Azakuin toocooto gurban brigaada emkidkeke.

3. Yiledberiçenii eblelde 40 kynees doogo bişe şine geşyydiigi elsyylen abka ba geşyydiin oruulta in 1932 onii eriigi byrimesen cugluulka.

4. Idee koolligi ba ger bairiigi saizaruulka meteer kedel nariçedan aza amidaraliin baidaliigi saizaruulka.

5, FZMK—diin toocoo-songoltiin kampaaniigi sainaar engergeke tukai Bişkur ulastai batalsan geree biçegiigi kedelmeriçediin dunda sinor kelceze, tanilcuulka.

6. EZMK songuuliigi 1933 onii janvaari 30 kyrter dyyrgeke.

Tebiin Zain galiin staanciin ZK bol ene geree biçegiin bygede zyilyydiigi 100% gyicedkekiigi B-M ulasiin Tipogtaafiin zavkomigi socaliis meriiceede uriina.

Tebiin Zain galiin staanciin zavkomiin tyryy Mukaarav.

geşyyd Bereezkov

...e ygei kyçete kedelgeen ...n debşesen.

...taalta oronuudiigi „gyicke ...lan garaka" gesen loozon ...zebken teekinke ba ediin ...n talaas gadana basa nii... ...jol gegeereliin talaar zeb... ...ulasiin barimtalza baisan ...i çanartai programaani ...ne jikeken ender probleeme ...bejelyylke jabadalda kedel... ...n angi ba tyynii manlai ...iis namiin yysken byteke ...çeni çangaar çarmaigdaza

...e kyykediigi ujalgalan sur... ...jabadal bolbol surguulida ...çadaa ygei zaluu yjiin ys... ...eg medeke ygei baidaliigi ...ka erkim zebseg bolson. ...içeg medeke ygei tokoon batazuuldag uçar bol ky... ...gi surgadag ygei jabadal ...i şuu. Bygediigi ujalgalan ...a jabadal bolbol ene „toko... ...eris şuud usadkazai.

...r, Kiaagta, Bookon, Ekired... ...d, Deede-Yde koto g. z. ai... ...d bol niitedee yseg biçeg ...e bolko jabadaliigi jeren... ...i bejelyylbebdi geze raa... ...ilgesen, Kori, Jaruuna, Aga ...n, Tynken g. z. aimaguud ...yikede oirotood, azalça olon ...i bol kaanta zasagiin yleg... ...i dobtolzo baina.

...diin Komisaarnariin zeble... ...ogtoon şatanuudiin ko... ...ykete barimtanuud bii. Ne... 1919 ondo. dotoodiin dain ...nii tyimer ba ebderel san... ...in yjede, yseg biçg medeke ...sadkakiin tukai gargasan ...al, negeeni, teeknikiin by... ...şiidkeke bolood baisan ...seg biçeg medeke jabadalaas ...iin bolbosorol ba azal... ...sojoliigi debşyylkiin çukala ...baisan yje bolko angi ...socialis bejemiigi baiguul... ...badaliin emene 1931 onii ...tiin 15 da aradiin komisa...

riaadiin zebleleez gargagdasan yseg biçeg medeke ygeigi usadkakiin tukai dekreed azai.

Yynii gol ketelberi bolgon barimtalza yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka byke sisteemiigi daruikanaa şinedken baiguulka josotoi. Yseg biçegiigi medeke ygeigi usadkaka surguulinuud bolbol politeknigiin surguulinuud baika. Yseg biçeg medeke ygeigi usadkagça surguulida suragçad bolbol oros keleo, matemaatika, delekein baigaali, niitiin baidal g. z. şinzelkii ukaanii yndesenyydiigi oilgozo abka ba men tyynçelen kedelmerilze baisan yiledberiee şinzelen medeke josotoi. Tus surgagçad bol 1 dygeer şatiin 4 ziliin surguuliin erdem olko josotoi.

Odoo eder baisan yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka surguulinuud bol socaliis ba yiledberide kereglegdeke kaadruudiigi beledkeke jabadaliigi kangaza çadakuu?-ygei. Tiime tula bide bol tus surguulinuudiigi emkidkelgiin talaar yndeseereni şinedken baiguulka josotoibdi.

„Socialiis baiguulaltiin tus salbarinuudta kereglegdeke kaadruudiigi beledkeke zorilgotoi, surguulinuudiin kedelmeriigi kolbuulza, yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka ba yseg biçeg baga medeegçediin surguulinuudiin kedelmeriin çanariigi saizaruulka".

(Arad. Komis. Zebleliin 1931 onii aavgustiin 15 da gargasan togtooloos).

Ene togtooliigi yyryedeze telee Aimagiin gyicedkeke komiteed temeceeguy? Iima temeceliin erkilegdeze baisani odoo kyrtele kedelmeridedeg ygei. Somonii zeblelyyd bol yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka surguulinuudiigi zişee bolomoor tusalaabdi geze

byri baakanaar bejee magtakaar baina.

Nutaguudiin yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka surguulinuudiin jerenkiidee ali tukai baisanii, zasagiin gazariin daaltigi nigtaar gyicedkeliin telee ken tyryyn somonii zeblelyyd ba aimagiin gyicedkeke komiteed kariuucajosotoi.

Yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka surguuli zugdaza oçoko ygei, aza akuin ba ulas teriin çanartai gabşagai kampaaninuudiigi erkilke keregtei g.z. şaltagaanuudiigi bariza baikaa ogtolon zogsooko keregtei. Yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka surguulinuudiigi zeblelte zasagiin kedee nutaguudta erkilke dargalki kedelmeriin jerenkii sisteemede oruulka çukala. Kyykediigi ba nasa gyicegçeeyd surgaka bygediigi ujalgalan surga ka jabadaluud ene kubaarilan yzeze bolko y e, bygediigi ujalgalan surgaka jabadal negen kereg. Alibaa alban gazaruudiigi udarida za baisan kynyyd ba yseg biçegiin btolgodo iidebkitei kamaadalcaza baisan emki baiguulgaduud bol ton adalikan kariuucalgaduud barkani ton ileken.

Yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka jabadaliigi şinedken baiguulteee temeceke temecel kojoriin sula baisan uçarani tus dekreediig uton temende nebteryylen oilguuka kedelmeride ygei baisaniig gereçelne. Odoo yjede jike nasatanuudiigi niitedeni ujalgalsurgaliin tukai yel surtaliig sojoliin aarmiinkin, bagşanar, gebşagaiçuud ba somonii zeblelyyd egeneer nebteryylke josotoi.

Manai kedelmeride jikeeken gyicedkeliigi bii bolboç, bide bol tus gyicedkeleer sanaagaa amarzuulka joso ygeibdi. Manai kedelmeride basa jikeeken kereg maguud bii. Ede jnub gebel: suralçakada zakisi sain yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka surguulinuudiigi

daluud, keçeel kiike ger baira, gerel, saarsa, karandaa g.z. ygei, sojoliin aarmiinkinda meeodiin tusalamza ton sulaar egtedeg, sain kedelmerilegçediigi kykieen egeke jabadaluud ygei azai, B-M Teb gyicedkeke komiteed bol yseg biçeg medeke ygeigi usadkagçadiin belgemiin mozilin zebleliin iledkeliigi nojaabriin 16 da sonosozo, batalsan togtool dotoroo, sojoliin aarmiinkinda kyngeleltetei keden josonuudiigi zokioojiigi aimagiin gyicedkeke komiteeduudta ujalga bolgon daalgasan bolboç, ene togtooloni ogto gyiced egdee ygei.

FZMK—iin toocoo—sungaltiin kampaani bol BK (b) Namiin TK—iin sentaabriin pleenymiin togtoonuudiigi ...

3. Sungaltiin kampaaniigi engergeke tukai yiledberiçenii eblelin kedelmeride ceke tuslamza yzyylke ba esee iigi şalgan yzeke brigaadada komsomoolçuud ba kedelmeriçen zaluuçuud niitiigi ergeer kabaaduulka, şine mestkoomdoo sungan oruulka kynyydiigi tabjogloko ba kelceke keregte byke geşyydee elsyylkiin komsomooliin Moziin komiteede durad-kaka.

4. MK—iin niitiin keltes bol FZMK—iin toocoo—sungaltiin kampaaniin toiruulan niitiin kedelmeri jabuulka tobço todorkoi temzeenyydiigi gurban koogiin bolzor dotor zokiooko josotoi.

5. Mestkoomdo şine sungagdagadiin 80% gabşagaiçuud, 50% nutagiin yndeseten, 30% byseeiçyyd ba 55% doogo bişe zaluuçuudaar kangaakiigi Burprofsoveediin fraagcada duradkaka.

6. Aka dyy bolko Başkir ulasiin respyybligiigi FZMK—diin toocoo sungaltiin kampaaniigi sainaar engergeke tukai socaliis meriicende urisan Burprofsoveediin yyskelgiigi saişaaka, sungaltiin kampaaniigi tus tus aimaguud ba FZMK—iin koorondo socaliis meriicee kiikiin yndeseer jabuulza ezeree daaza abasan ujalganuudaa sainaar gyicedkeke jabadalda kangakaa tukai Burprofsoveediin fraagcada duradkaka.

7. FZMK—diin toocoo—sungaltiin kampaaniin ali zergeer engergegdeze baisani sonindo niitelze baika tukai „B—M. praavda" ba „Ynen" aimag somonii redakciinuudta ujalgalaka.

(FZMK—diin toocoo ba sungaltiin kampaani bol: ... 1. FZMK sungaltiigi engergeke bolzorigi janvaari negeenee maini 15 kyrter gargaza zebşeeke.

2. Sungaltiin kampaaniigi engergeke jabadaliigi tus bolzor bo baina.)

Ledokool „Maliigin" gazardaçoo

Leeningraad 9 (T). Melise kakalan jabagça „Maliigin" geze ledokool Şpicbeergen oltorigiin erigees 3 miiil tukai kemzeede gazardaçaba. Ene ledokooldo tus alkiin tula „Şedoov" geze ledokool oçoson aad „Maliiginaa" gargaka argani ygeideçoo. Men „Maliiginda" tusalka „Leenin" geze ledokool Arkaangelskaar garaza oçoko.

Kolbooto ulas dotor negen janza paasportiin sisteeme baiguulka ba paasportonuudiigi ujalgaçalan dansada biçyylkiin tukai

Kolbooto ulasiin Təb Gyicedkeke Komiteed ba Aradiin Komisaarnariin Zəbləl kojoriin togtool

Koto gazar, kedəlmeriçenii toskon ba şine barilganuudiin azalçad zoniigi saitar byridkəke bolon yiledberitei baricaagyi, alban gazar bujuu surguulida kedəlmeriidəggyi jere niitiin kabaatai kedəlmerigyi (erketen dutuu invaaliid pinsioneer bişe) niuuruudaas, ede nutag suuriinuudiigi kengelke ba mən tyyiçelen korgodoz̧o niugdaza baisan niudargan bujuu niitede karça tolgoin keregiin kabaatai etegeedyydees ceberlekiin uçaraa SSSR-iin TGK ba AKZ-iin rogtookoni:

1) Paasportiin tukai kuuli zarçamiin yndeseer Byke kolbooto ulas dotor negen janza paasportiin sisteeme baiguulka.

2) 1933 oncoo erkebişe biçyylkiin ujalgatalgaar Byke SSSR dotor negen janza paasportiin sisteeme delgervylze Moskvaa, Leeningraad Kaarikov, Kiiev, Odeesse, Miin s e, Doon deereki Roostov, Vladivostook kotonuudiin arad zoniigi tyryyn eelzeende karijaadaka

3) SSSR deki bykii nutag oronuudta nege janziin paasportiin sisteeme jabuulkiin eelzee ba bolzor olkiigi SSSR iin AKZ de daalgaka.

4) Ene togtooltoi zokilduulan paasporta tukai kuuli zarçamtai tuskai togtool gargaza eeriingee kuuli josondo oruulkiigi kolbooto respyybliigiin zasagiin gazaruudta daalgaka.

TGK-iin tyryylegçe **Kaliinin**
SSSR-iin AKZ-iin tyryylegçe **Moolotov** (Skriaabin)
Moskvaa, Kreemli, 1932 onii dikaabri 27 edər.

Paaspartanuudiin tukai zuram

1. Koto ba kedəlmeriçenii toskonuudta yrgelze suuza traansporta, sovkoos ba şine baiguulaltanuudta kedəlmerilze baidag SSSR-iin 16 aas deeşenki nasanii erketen byken bol paasportotoi baika ujalgatai.

2. Paasportiin sisteeme baiguulsan gazaruudta, paasporto bol paasportiin ezeniigi [illegible] cakar barimta bolno.

Tus nege gazar orondo suuza baika erke olgogço bykii urid baisan barimta ba ynemleke biçegyyd ynen busa bolgogdon boliuulagdana.

Paasportiigi ujalgaçalan yzyylke gazaruudiigi udaa ilerkeilbel:

a) paasportiin ezeniigi dansada biçekede:

b) Yiledberiiin oron bujuu alban gazarta kedəlmeride orokodo,

c) Miliiciin ba busa zakirgaanii gazaruudiin eriltede.

3. Paasportiin sisteeme baiguulsan gazaruudta kyn zonuudiigi dansalan biçeke jabadal ujalgatai kereg bolko.

Paasportiin sisteeme baiguulsan gazar dotor suuza baisan gazaraa ularisan bujuu, iime gazaruudta şine jiresen erketed bolbol miliciin alban gazaruudta dansalan biçekiin tula şine baika gazartaa jiresenees koişo 24 cagaas kozom bişe eesediingee paasportanuudiigi gerligi erkileke gazarta eke josotoi.

4, 16 aas dooşo nasanii kynyyd bol eesediingee yrgyylze, tezeelgeze jabasan kynyydiin paasportodo biçegdene.

Ulasiin yrgemze, tezeel deere (kyykediin ger g.m.) baisan 16 aas dooşo nasanii kynyyd bolbol tus alban gazaruudiingaa zokioon erkilze baidag dansanuud dotor biçegdene.

5. Kedəlmeriçen, tariaaçanii ulaan ceregte bodoto ceregiin alban kiize baisan ceregiin alban kaagçadta tedenii barimtanuud geze togtoogdozo, komaandovaniini zygees egtəsen barimtanuud paasportiigi solino.

6. paasportonuud bol kedəlmeriçen tariaaçanii miliiciin zygees egtene. Paasportiin sisteeme baiguulsan gazaruudta yrgelze suuza baidag erketedte tedenii zygees medyylge ygeigeer, bişe gazaruudaas ene gazaruudta şine jiresen erketedte tedenees medyylge abça paasportonuud egtəke josotoi.

Paasportiin sisteeme baiguulsan gazaruudta yrgelze suuza baisan erketedte paasporto bol 3 ziliin bolzoroor egtəne.

Byke SSSR dotor paasportiin sisteemiin baiguulagdaala şine jiresen erketeniigi dansada biçekedee, tedende 3 saraas deeşe bişe bolzoriin cag zuuriin ynemleke biçegygdeke eke erke kotonuud daki kedəlmeriçen tariaaçanii miliiciin alban gazaruudta olgoko.

7. Paasporto ekedee 3 təkerig, cag zuuriin ynemleke biçegygdiigi ekedee 1 təkerig erketed bykenees nekegden abtaka.

8. Paasportodo ujalgaçalan biçegdeke zyilyyd eni:

a) nere obog,

b) tereeseñ cag ba gazar oron,

c) tyrel,

ç) jamar azaltai (kedəlmeriçen, tariaaçan, alban kaagça g,z) kyn baisanii ilerkei.

d) yrgelze suuza baisan gazar,

e) Kedəlmerileze baisan gazar

f) Ceregiin ujalgata albanda jabasanii tukai medee.

g) Paasportiin ezenii paasporto dotor biçegdesen kynyyd,

f) Paasporto ekede yndese bolson barimtanuudiin ilerkei.

Tailbari Paasporto ekede yndese boiko barimtanuud bol zaabariaar togtoogdono.

10. Paasportiin debter ba kuudasanuudaki byke SSSR dotor negen adali majagtaigaar beledkegdene. Eldeb kolbooto ba avtonoomito respyybiikenyydiin erketende egtəke paasportiin debter ba kuudasanuudiin biçegeni oros kelen ba tus kolbooto bujuu avtonoomito respyybiikede niitiin keledeg kelen ene kojor kelen deere keblegdene.

11. Paasportotoi baika ujalgatai aad, paasporto bujuu cag zuuriin ynemleke biçeg ygei jabasan kynyyd bolbol zakirgaanii josoor 100 təkerig kyrtele jala təlene.

Paasporto bujuu cag zuuriin ynemleke biçeg ygei busa gazaruudaas jireed, zaabariin josoor togtoogdoson bolzor dotor paasporto bujuu cag zuuriin ynemleke biçeg abal ygei baisan kynyyd bolbol 100 təkerig kyrtele jala teleed, miliiciin alban gazaruudiin zakiraltaar tere baisan gazaraas koloduulagdana.

12. Paasporto bujuu cag zuuriingaa ynemleke biçegiigi dansada biçyylen ygei suuza baisan ba dansaluulan biçyylke zarçam zaabarinuudiigi ebdesen gemten bolbol 100 təkerig kyrtete jala telene ba dansalan biçyylke zaabari zarçam dakin ebdekedee gem zemede kamaaduulagdana.

13. Dansada biçyylke ujalgatai (geriigi zonkilegçod, komendaantanuud, geriin ezed, bairiin ezed, g.z) kynyyd bolbol ene zuramiin 12 dugaar beləgte togtoogdosonii josoor kariuucalgada kamaaduulagdana.

14. Paasportiin kuurmag bliaan kanuudiigi kiike jabadal bolbol ulasiin ynete caarsanuudiigi kuurmagaar kiisen jabadal meteer yzegdeze, iime jabadal kiigçed bol ulasta esergyy gem kiigçediin tukai zuramiin 22 dugaar beləgiin josoor, gemde kamaadaka jo otoi. (1929 ondo keblegdesen, SSSR-iin kuuli togtooluudiin cugluulbari debteryydiin dugaar 12 to bagtasan 687 dugaar beləg).

15. Kuurmag paasportanuudiigi kiike ba kuurmag bujuu busadiin paasporta kereglekejabadal bolbol SSSR iin ba kolbooto respyybligyydiin kuuli togtooluudiin josoor kariuucalgada kamaaduulagdana.

16. Tus zuramiigi bejelyylkiin tukai zaabariigi zokioozo 10 konogiin bolzor dotor SSSR-iin Aradiin komisaarnariin zəbləlin batalamzada tabikiigi SSSR-iin OG PYgiin degredeki kedəlmeriçen tariaaçanii miliiciin jerenkii zakirgaanda daalgaka.

SSSR-iin Təb gyicedkeke komiteedin tyryylegçe **M. Kaliinin.**
SSSR-iin aradiin komisaarnariin zəbləlin tyryylegçe **V. Moolotov** (Skriaabin)
SSSR-iin Təb gyicedkeke komiteedin sekretaari **A Iinykiidze.**
Moskvaa, Kreemli 1932 onii dekaabriin 27 edər.

Ədər geelgetei eris kurca temecel kiil

zuuraa Burremzavoodiigi kedəlmeriçenii kyçeer kanga tukai namiin MK-iin zaabariigi şuud bejelyylke

Kərkədə Kəreə!

PVZZ-iin barilga deere proguulşaguudtai temeceke jabadal tukai eris kemzee abtaza baisan bolboç, bodoto oportoniistanuudaas yiledberiin daisan proguulşaguudiigi togtoonuulan bailga a sedelgenyyd ganca bişe yzegdene.

Ziseelkede, 1-deki tasagiin gyztraansportiin alban zuigaanii zygees proguulşagtai temeceke tukai zasagiin gazariin togtoomzonuudiigi kaikaraka ygei uçaruud tokioldozo baisan. Sapooznig Kreçeetov gegçe usan tuulmag arikinçe, proguulşag mən tyyniigi albanaas gargasanaa, nege keden konood dakin gederge albandaa abaan baina. Kreçeetov dakin arkidaza, proguul kiikedeni dakin albanaas gargasan baina.

Mənee, basa abaad baikiin deere açaanii keregiigi erkilegçiin orologço Senyyşkin bol, Kreçeetov sunantaa geiçe, kozom bolioo josotoi geze suuna

Ene metiin jabadaluudtai zasagiin gazariin dikreediin udkaar eris temeceze proguulşaguudiigi aligan doroo daldalagça oportoniistanuudiigi kair nair ygei cokiko josotoi.

Pabkoor Z.

Eris kemzee ababa

8 dugaar tasag bol zasagiin gazariin dikreediin yndeseer edər geegçedtei temeceke jabadaliigi bodoto deere bejelyylen baina.

Yiledberi sangiin təsəbiigi tasalduulza baigaa edər geegçe zairanuud 22 kyniigi yiledberiees gargaba.

Enyyntei kamta tus tasagiin byke kedəlmeriçed niisemel militingeeri deere edər geegçe, zairanuud yiledberiin daisan geze eris medyylbe.

Z.

„Ilyy kedəlmeriçed ygei"

Burremzavoodiin barilgada kolkoos ba somonuudaas kedəlmeriçenii kyçiigi elsyylke kedəlmeri Kiaagtiin aimag dotoroo ali zerge bainab gekede ene dekaabri sarada Subagta-Karjaastai, Karlan somonuud ba Troicko-saavsk kotoriigi do baga zerge jabasanç bol bişe somonuudta aikabtar zigsyyritei baina.

Tamir, Şargol ba Yrlyn zergiin somonuud odoo edər kyrter negeç kedəlmeriçeniigi egee ygei. Somonii zəbləliin kətəlbeçediin zygees „Ilyy kedəlmeriçenii kyçen manaida baika ygei, karin eese-dee kedəlmeriçed ygei" geze metiin za baina bide geke metiin [illegible] tuniis yzelyyd garça bain[illegible]

Kedəlmeriiin kyçen ygei [illegible] tiin şaltagaanuudiigi duraska [illegible] raa kolkoosuudiin azal kede riigi zəbəər emkidkeke jab muu, enyyniigi jaaza zasaka toib geze kelcedeg ygei de bodood yzebel somonii zəbl kolkoosiin zarim kətəlberiç dunda Burremzavoodiin udk narigi oişoodog ygei jabada za baina, enyyniigi eceslek regtei.

Sam

Darui zasabari kereglesen çaas

Kedəlmeriçenii zasagaas edər geegçediin kulagailsa keden mingan kedəlmeriin çaasud bol uragşaa dabkik kurdabçalaliigi suladkana, yiledberi sangiin təsəbiin gyice keliigi tasalduulna.

„Çaasa zasaza," edər geegçediigi namnaza, edər gee giigi usadkaka zorilgo bol sasaliis aza yiledberi, traanpor ba gazar edlyyriin urda odoo yjede zasagiin gazariin to tooloor eris kurcaar tabigdaza baina.

Manai gabşagai çuudiin uriaa.

Bide Tynkenii aimagiin Kerenii somonii Karibiaadiin ekin şatiin surguuliin suragçad eesediingee dunda „B-M Yneniigi" 25 keseg zakiaad bide mete 25 kesegees dooşo bişe „B-M Yneni" zakiza abkiigi Kerenii Ziseete surguuliin suragçad ba ebelzeenii - nugiin, Jongoriin, Zimşegiin, Çoçoolgiin Kuurligiin, Ulaan - gorkonii, Leeninii Zam, Komuunaanuudiin surguulinuudiin suragçadiigi zakika beze geze naidan urinamdl.

Karibiaadiin surguuliin bykii suragçadiin daabarita Lobcan Erkiin.

Soninii erkilegçiigi orologço D. Cedenii.

Respyybliigiin emkinyydiin togtooluudiigi gyicedkekiin uçaraa Buriaadiin bele kangaka arkomiin e. o. janvaari N 7 tooto zakiraltgar ba Z-S. Makanii kolbo .|· e. o. janvaari 4 nii N726 tooto telegraam .|· zakiraltaar Z-S Makanii kolbo Buriaad-Mongoliin kontooro bol

1933 onii janvaari 10 naas **Usadkagdaza**, eeriingee kereg buulgiigi mən e. o. janvaari 10 naas **zogsoono.**

Tus kontooriin byke ynete edleiyyd ba keregyyd Deede-Ydiin mak kombinaadta egtene.

Ali byke asuudaluudtai emkinyyd bol janvaariin 15 boltor liicliin gudamzanii 20 daki ger Makanii kolbooniii respyybliigiin kontooro .|· tele N N3 36 ba 1-31 .|· gesen aadrisaar kandaka josotoi begeed, janvaariin 12-iin s eer bol .|· Ydiin urida bejiin razjeezde telefoon N389 .|· Deede-Ydiin makanii k binaadta kandaka josotoi baina.

„Makanii kolboonii"

B-M Kouto

В- Удинск. БГИ. зак №11 Бурлит № 222 Тираж. 1300